روزنه

مجتبی ذوالنور، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس:

هاتگرام و تلگرام طلایی از سوی یک نهاد امنیتی راه‌اندازی شده

● **شرق:** انگشت اتهام فیلترینگ اصولگرایان به سمت دولت. درحالی‌که نماینده‌های اصولگرا پیش‌تر به نقل از وزیر اطلاعات اعلام کرده بودند که تلگرام طلایی متعلق به جمهوری اسلامی ایران است، دیروز مجتبی ذوالنور هم در ادعایی مطرح کرد که هاتگرام و تلگرام طلایی از سوی یک دستگاه امنیتی در داخل کشور راه‌اندازی شده است. اگرچه او دقیقا نگفته که مقصودش کدام دستگاه امنیتی است. تلگرام طلایی نسخه غیررسمی از تلگرام است که توانسته بدون نیاز به نصب فیلترشکن به تلگرام وصل شود. ایسنا پیش‌تر در گزارشی نوشته بود: «هاتگرام یک کلاینت بومی از پیام‌رسان تلگرام است که با ارزش افزوده و امکاناتی که در آن نهفته است، امکان ورود به بازار جهانی را برای کاربران خود فراهم می‌کند. هاتگرام برای حفظ کسب‌وکارهای داخلی مبتنی‌بر تلگرام طراحی شده که درحال‌حاضر پنج‌میلیون و ۲۰۰ هزار نفر نصب دارد. طراحان این نرم‌افزار بومی با توجه به دغدغه‌های حاکمیت و ریشه‌یابی علل موفقیت تلگرام در کشور فصل مشترکی را گشوده‌اند که شامل رعایت چارچوب‌های حاکمیتی، حفظ حریم خصوصی شخصی کاربران و صیانت از کسب‌وکارهای موجود در وضع کنونی تلگرام است». یکی از مخالفان سرسخت تلگرام طلایی و هاتگرام عبدالصمد خرم‌آبادی، معاون قضائی دادستانی کل کشور و دبیر کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه و از مدافعان سرسخت فیلترینگ تلگرام است. او گفته است: «هاتگرام و طلاگرام پیام‌رسان نیستند. آنها درواقع دو فیلترشکن داخلی با مدیریت واحد هستند که به‌طور غیرقانونی و برخلاف دستور قضائی با امکانات وزارت ارتباطات دسترسی کاربران ایرانی را به شبکه اجتماعی فیلترشده تلگرام فراهم می‌کنند». سردار جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل، نیز همسو با خرم‌آبادی ضمن اعلام نارضایتی از حمایت ضعیف وزارت ارتباطات از پیام‌رسان‌های داخلی، از استقرار سرورهای هاتگرام و طلاگرام در طبقه نهم ساختمان مرکز امام (ره) وزارت ارتباطات خبر داد. این خبر با تکذیبیه و واکنش تند وزارت ارتباطات مواجه شد و در پی آن از خبرنگاران برای بازدید از طبقه نهم ساختمان مرکز امام خمینی (ره) وزارت ارتباطات دعوت کرد. عباس آسوشه، معاون فناوری مرکز ملی فضای مجازی، اخیرا بدون اشاره به جزئیات گفته است که تصمیماتی که در سطح بالای کشور برای هاتگرام و تلگرام طلایی گرفته شده، مجتبی ذوالنور، عضو فراکسیون ولایی مجلس، دیروز با گلایه از اینکه حتی یک چهارم پهنای باند هاتگرام و طلاگرام را هم به پیام‌رسان‌های داخلی ندادند، گفت: «مسیر فیلترینگ از نقطه صحیحی آغاز شد و همه‌چیز به درستی در حال طی‌شدن بود، ولی در میانه راه، ناگهان یک مانع از فرعی آمد و راه را بست که همان هاتگرام و طلاگرام بود. این امر برخاسته از خواست دولت بود؛ آیا اکنون که هاتگرام و طلاگرام از سوی یک دستگاه امنیتی در داخل کشور راه‌اندازی شده و کاربران از طریق این دو وارد تلگرام می‌شوند و به طور طبیعی یک نسخه از اطلاعات آنها در داخل ذخیره می‌شود، دیگر آن نگرانی درباره حفظ اطلاعات مردم وجود ندارد؟» ذوالنور مدعی شده که هاتگرام و تلگرام طلایی برای دولت منافع مادی دارد. او گفته است: «بنده معتقدم بحث هاتگرام و طلاگرام و نیز عدم تقویت پیام‌رسان‌های داخلی و همچنین تاکید بر وجود برخی پیام‌رسان‌های خارجی، خالی از منافع مادی برای دولت نیست».

خبر

مدیرکل مرزی وزارت کشور

پاکستان باید پاسخ‌گوی اقدامات گروهک‌های تروریستی باشد

● **میزان:** مدیر کل مرزی وزارت کشور گفت: تحرکات گروهک‌های تروریستی در مرزهای کشور راه به جایی نخواهد برد. آنها حتی توان مقابله با یک درصد از قدرت امنیتی، اطلاعاتی و نظامی جمهوری اسلامی ایران را نخواهند داشت. شهریار حیدری، درباره مرزبانان میرجاوه و انتقال به پاکستان، گفت: حاکمیت هر کشوری در چارچوب مرزها تعریف می‌شود. پاکستان و ایران جغرافیا و سرزمین مشخصی دارند. هر کشوری در مقابل جغرافیای خود و حفظ حریم کشور همسایه مسئول است. طبیعی است که پاکستان هم باید به این موضوع اهمیت بدهد و پاسخ‌گوی این‌گونه اقدامات زشت گروهک‌های تروریستی که در خاک آن کشور پناه گرفته‌اند، باشد. او افزود: متأسفانه به‌دلیل وجود خلأ حاکمیتی در بخشی از خاک پاکستان به‌ویژه در نوار مشترکی که در شرق این کشور است؛ امنیت مرزی به‌صورت یک‌جانبه توسط جمهوری اسلامی ایران تأمین می‌شود و در چنین شرایطی گروهک‌های مزدور تروریستی، عملیات‌هایی را در داخل مرزها تعیین و اقداماتی انجام می‌دهند. حیدری تاکید کرد: اگرچه این اقدامات تروریستی در مرزهای شرقی کشور، خللی در عزم، اراده و توان دفاعی و امنیتی ایران وارد نمی‌کند، اما ایران به‌شدت به این اقدامات حساس بوده و پاسخ قاطع ما هم متوجه تروریست‌ها خواهد شد.

موضع فراکسیون‌ها درباره هیئت عالی نظارت چیست؟

دور تازه تحدید مجلس

شرق: «هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام» موضوع مهمی بود که با پس‌لرزه‌های لوایح مربوط به FATF رو آمد و دیده شد. این موضوع اصلا کم‌اهمیت نبود اما تا حدودی زیر سایه آن لوایح ماند. با این وجود برخی از نمایندگان مجلس نسبت به این رویه تازه موضع‌گیری کردند. پیگیرترین این نمایندگان علی مطهری است. او پیش‌تر در گفت‌وگو با «شرق» تثبیت این رویه را «تیر خلاص به مجلس» عنوان کرده بود. سؤال اما اینجاست؛ چرا نمایندگان مجلس به اندازه انتظار واکنش نشان نمی‌دهند. طبق قانون اساسی تمام مصوبات مجلس را شورای نگهبان از دو حیث قانون اساسی و شرع بررسی می‌کند. حالا در رویه جدید هیئت نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌گوید باید مصوبات مجلس با سیاست‌های کلی نیز تطبیق داده شود. شورای نگهبان موافق این رویه است و عملا ایرادات هیئت نظارت مثل ایرادات شورای نگهبان مانع از قانونی‌شدن یک مصوبه مجلس می‌شود. نمونه این اتفاق دو لایحه پالرمو و اصلاح قانون پول‌شویی بود که شواری نگهبان گفت ایرادات شورای نگهبان برطرف شده اما ایرادات مجمع نه و به همین اعتبار آن دو لایحه از چهار لایحه جنجالی مربوط به FATF را به مجلس بازگرداند. به‌نظر می‌رسد فراکسیون مستقلین با رویه جدید زیاد همدل نیست اما موضع روشنی هنوز از سوی این فراکسیون گفته نشده. اعضای فراکسیون امید هم که از طلایه‌داران مخالفت با این رویه هستند، همه به اعتبار شخصی خود موضع گرفته‌اند و هنوز فراکسیون ورودی به بحث نکرده. موضع فراکسیون ولایی نیز نامشخص است. برای روشن‌ترشدن وضعیت مجلس در ادامه با علیرضا رحیمی، عضو هیئت رئیسه و فراکسیون امید گفت‌وگو کردیم. رحیمی کلیت مجلس را علیه رویه جدید می‌داند و به‌همین دلیل می‌گوید موضوع فعلا به فراکسیون‌ها نرفته چراکه از معدود مواردی است که اغلب مجلس درخصوص آن هم‌نظر هستند. با این وجود نماینده، حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نزدیک به فراکسیون ولایی خود را موافق این رویه می‌داند.

چرا هنوز فراکسیون امید وارد بحث «هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام» نشده است، موضوعی که می‌تواند فرایند قانون‌گذاری در ایران را کاملا تغییر دهد. چرا نماینده‌ها در این زمینه به اندازه کافی فعال نیستند، آیا هیچ‌یک از سه فراکسیون مجلس از این رویه جدید حمایت کرده‌اند؟

نمایندگان به این موضوع فراکسیونی وارد نشدند، چون موضوعی است که نسبتا تمام نمایندگان در قبال آن اجماع نظر دارند. این موضوع جزء معدود مواردی است که مجلس در آن نظر واحدی دارد و کمتر نظر مخالفی در مجلس وجود دارد؛ به این معنا که مجلس طبق قانون اساسی، قانون‌گذاری را حق مجلس می‌داند و مجمع تشخیص مصلحت را هم در حل اختلاف بین مجلس و شورای نگهبان به رسمیت می‌شناسند. آقای لاریجانی که به‌طور رسمی اعلام کرد نظر مجمع را درخصوص CFT رسیدگی نمی‌کند و این اظهارات در نوع خود بی‌سابقه بود.

اما مشکلی که رئیس مجلس گرفته بود، به زمان ارائه ایرادات هیئت عالی نظارت بود.

می‌توانستند موضوع را مسکوت بگذارند و از کنار آن رد شوند اما اینکه رئیس مجلس صراحتا اعلام کند که مجلس آن ایرادات را رسیدگی نمی‌کند، نشان‌دهنده این است که در این موضوع، استثنائا اجماعی در مجلس وجود دارد.

پس چرا این اجماع، ظهور و بروز کافی نداشته؟

چند تذکر در این زمینه داده شد و خود من هم چند مصاحبه در این زمینه داشتم و دوستان دیگر - مثل آقای فتحی و آقای صادقی - هم موضع‌گیری کرده‌اند. فضای داخل مجلس اجماعی است. فراکسیون امید هم به این دلیل که موضوع فراکسیونی نیست، حتی اختلافی نیست، به صورت فراکسیونی وارد نشده، وگرنه خود آقای دکتر عارف هم با وجود اینکه عضو تشخیص مصلحت نظام هستند این نگاه را دارند که هیئت عالی نظارت نباید در حوزه قانون‌گذار مداخله کند.

به‌نظر شما رسانه‌ای‌شدن این موضوع مجلس، به جلوگیری از این رویه کمک نمی‌کند؟

نکته قابل‌توجه، خل بزرگی ریاست در مجمع است. اگر این خل ریاست برطرف شود، قاعدتا این نوع انحرافات هم کمتر اتفاق می‌افتد.

به‌نظر شما حضور آقای هاشمی‌شاهرودی در مجمع، به‌نفع مجلس خواهد بود؟

بیشتر روی تعیین تکلیف ریاست مجمع تأکید دارم. الان عملا ماه‌هاست که مجمع بدون ریاست اداره می‌شود. خل ریاستی موجب می‌شود که هم دبیرخانه در امورات مجمع تفوق بیابد و هم کمیسیون‌های نظارتی ممکن است فراتر از تکالیف و وظایفشان عمل کنند. آن‌چنان که این وضعیت به معضلی برای خود نظام تبدیل شده است.

آقای رحیمی خیال شما از این بابت راحت است که نظارت بر مصوبات مجلس از سوی مجمع ادامه پیدا نخواهد کرد؟

دو راه وجود دارد. یک راه این است که رهبری مستقیم وارد شود و تعیین تکلیف کند و راه دوم این است که اگر اختلاف مجلس و هیئت عالی نظارت به‌عنوان معضلی برای نظام تلقی شود موضوع می‌تواند به خود مجمع ارجاع داده شود تا مجمع درباره آن تصمیم بگیرد.

اگر این رویه تثبیت شود، آیا مجلس کم‌فروغ‌تر نمی‌شود؟

مجلس خاصیت قانون‌گذاری خود را از دست خواهد داد و فقط شأن نظارتی برای آن باقی خواهد ماند که می‌بینیم در این زمینه هم مجلس اهرم‌ها و ضمانت‌های لازم را ندارد. از منظر دموکراسی آنچه روح مجلس را تعیین می‌کند، قانون‌گذاری است. اگر این رویه تثبیت شود و حتی شکل قانونی بگیرد، خنثی‌کردن وظیفه قانون‌گذاری مجلس است.

آقای رحیمی یک نقطه گنگ است؛ این خطر را همه می‌بینند و شما می‌گویید مجلس در این زمینه نسبتا یکدست است اما به اندازه خطری که وجود دارد، واکنش و پیگیری نمی‌بینیم.

نحوه مواجهه مجلس با هیئت نظارت به‌طوری نبود که همه مجلس بخواهد وارد شود؛ این موضوع درخصوص CFT به‌طور مشخص رخ داد که در آن رئیس مجلس موضع‌گیری کرد و در صحن هم چند نوبت تذکر داده شد. تذکر نمایندگان که با استقبال صحن روبه‌رو شد، مشخص شد که نظر نمایندگان چیست؛ اما اگر جلسه ویژه‌ای برای این موضوع گذاشته شود، قاعدتا همه نمایندگان ظهور خواهند داشت و صدای واحد بهتر دیده خواهد شد.

تحلیل شما چیست، این نزاع به نفع کدام سمت پایان خواهد یافت؟

فکر می‌کنم نهایتا این موضوع منجر به تعیین تکلیف از سوی رهبری می‌شود، چون خود مجمع از جمله نهادهای ذیل نهاد رهبری است و این اختیارات نیز از طرف رهبری به آنها تفویض شده است. البته این اختیارات، اختیارات نظارتی است و نه دخالتی؛ چنانکه اگر خود شخص رهبر نیز قرار بود این کار را عهده‌دار باشند، به‌هیچ وجه مداخله قانون‌گذار نمی‌کردند؛ چراکه شأن قانون‌گذاری را برای مجلس و شورای نگهبان می‌دانند. طبیعتا قرار نیست مراکز متفاوت کار شورای نگهبان را انجام دهند.

نکته‌ای باقی مانده آقای رحیمی؟

نکته آخر این است که برخی از اعضای خود مجمع از جمله آقای لاریجانی و آقای دکتر عارف و دیگر عزیزانی که در مجلس و مجمع بوده‌اند، نگاه کارشناسی‌شان این است که اساسا این رویه هم خلاف نص قانون اساسی است و هم خلاف روح قانون اساسی. الان اختلاف در اختیاراتی است که رهبری تفویض کرده‌اند و بنابراین محل حل این اختلاف خود رهبری می‌شود. اگر مقام رهبری در حکم روشنی این موضوع را تعیین تکلیف کنند، حتما برای روند قانون‌گذاری هم مؤثر خواهد بود.

حاجی‌دلیگانی: قانون‌گذاری باید ذیل سیاست‌های کلی باشد

نظر شما درباره هیئت عالی نظارت چیست؟

بنده معتقدم که اگر مجمع تشخیص مصلحت نظام به‌موقع نقطه‌نظرات خود را درباره تطابق قوانین با سیاست‌های کلی نظام به شورای محترم نگهبان اعلام کند، شورای نگهبان آن را در اعلام نظرش لحاظ می‌کند.

پس شما براساس اینکه رهبری بند دو اختیارات و وظایف خود را در بند ۱۱۰ به مجمع تفویض کرده است، می‌گویید این وظیفه هم‌عرض قانون اساسی است؟

نه. ببینید بند اول {اصل ۱۱۰} درباره تعیین سیاست‌های کلی نظام است که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام انجام می‌شود و بند دو، نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام است. لازمه این نظارت این است که در قوانین هم متبلور باشد. به‌نظر من این حق وجود دارد که بر قوانین {مصوبات} اعمال نظارت شود. مجلس باید بر اساس اسناد بالادستی قوانین را تنظیم کند. یکی از اسناد بالادستی قانون اساسی است. بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی راجع به سیاست‌های کلی نظام است و در بند دو هم گفته نظارت بر حسن اجرای آن صورت گیرد. طبیعی است که اگر ما قانونی بگذاریم که در راستای سیاست‌های کلی نباشد، نمی‌تواند ما را به اهدافی که در سیاست‌های کلی برای کشور تبیین شده است، برساند. بنابراین هیئتی که الان در مجمع است یا خود مجمع می‌تواند بر اساس تفویض اختیاری که صورت گرفته بر روند قانون‌گذاری نظارت کند؛ می‌توانند محتوای مصوبات چه در قالب طرح و چه در قالب لایحه را بررسی کنند و نظرات خود را به شورای نگهبان که مسئول صیانت از قانون اساسی است تحویل دهند. البته عرض کردم در زمانی که برای شورای نگهبان تعیین شده است.

پس شما بر این باور هستید که باید از این به بعد مصوبات مجلس با سه رکن شرع، قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام تطبیق یابد؟

خیر، سیاست‌های کلی در ذیل قانون اساسی است و نه در عرض آن.

خب این رویه جدید مگر عملا موجب چنین اتفاقی نمی‌شود؟

نه. این دیدگاه من است.

یعنی عملا از این به بعد مصوبات مجلس با سه چیز سنجیده می‌شود که دوتا را شورای نگهبان می‌سنجد و یکی را مجمع، درست است؟

خیر، همان‌طور که شورای نگهبان ممکن است مشورت بگیرد و نقطه‌نظرات را بگیرد، در این جهت هم از نظر الزامی کارشناسان مجمع به عنوان مسئول تطبیق سیاست‌های کلی استفاده کند، منتها نظر نهایی را به اعتقاد بنده شورا باید اعلام کند.

آقای مطهری تأکید داشتند که نظارت بر حسن اجرا، نظارت بر نهادهای مجری است و به قانون‌گذار برنمی‌گردد.

نه ببینید، آیا قبول داریم که سیاست‌های کلی ذیل قانون اساسی است؟

ایشان می‌گویند که هم‌عرض قانون اساسی نیست.

او نظرش را می‌دهد و من هم نظرم را می‌دهم. بنده معتقدم که قانون‌گذاری ما باید ذیل اسناد بالادستی باشد. اگر قانون عادی است، باید ذیل قانون برنامه باشد، ذیل قانون اساسی باشد، ذیل سیاست‌های کلی نظام باشد و ذیل سند چشم‌انداز ۲۰ ساله باشد و اگر در آینده الگوی ایرانی-اسلامی ابلاغ شود، باید ذیل آن انجام شود.

آقای حاجی‌دلیگانی نظر فراکسیون ولایی همین است که شما گفتید یا اختلاف‌نظر وجود دارد؟

نمی‌دانم.

مروری بر زندگی آیت‌الله گلپایگانی؛ پیوند نتایج

از مباحثه بر سر احکام اولیه و ثانویه و اعطای اختیارات به مجلس شورای اسلامی و آیین حکومت‌داری، به وصلت رسیدند. چندی پیش نتیجه امام خمینی، یعنی فرزند سیدحسن خمینی با نتیجه مرحوم آیت‌الله گلپایگانی ازدواج کرد، درحالی‌که احمد خمینی ۲۰ سال دارد و البته به‌تازگی هم معمم شده است. بعد از پوشیدن لباس روحانیت هم در قم سکنی کرده و حالا هم با بیت گلپایگانی پیوند خورده است. پدربزرگ همسرش از جمله مراجعی بود که باوجود اختلاف‌نظر با امام خمینی، مورد تأیید او قرار داشت. آیت‌الله اراکی آخرین حلقه از مراجعی بود که امام خمینی(ره) در دوره حیات خود اداره امور حوزه را به ایشان سپرده بود. تا پیش از پیروزی انقلاب و بازگشت امام به ایران و به‌دنبال درگذشت مرجع مطلق‌العنان شیعه، یعنی آیت‌الله بروجردی، اداره حوزه و دستگاه مرجعیت تشیع عملا در ید اختیار سه مرجع تقلید یعنی آیت‌الله سید کاظم شریعتمداری، آیت‌الله سید محمدرضا گلپایگانی و آیت‌الله شهاب‌الدین مرعشی نجفی بود. با پیروزی انقلاب و استقرار نظام جمهوری اسلامی، امام به نیت ایجاد درس و بحث به قم برگشت، اما دیری نپایید که به‌دلیل سرعت تحولات در ماه‌های ابتدایی پیروزی و افزایش درگیری‌ها و تنش‌های سیاسی میان گروه‌های مختلف صلاح را در آن دید که به تهران بازگردد. چند سال بعد به دنبال مسائل پیش‌آمده درباره آیت‌الله شریعتمداری و متعاقب آن درگذشت ایشان، آیت‌الله گلپایگانی عملا در رأس مرجعیت قم قرار گرفت. در این ایام آیات عظام مرعشی نجفی و اراکی نیز در کنار آیت‌الله گلپایگانی از مراجع برجسته قم به‌شمار می‌رفتند. این در حالی بود که امام خمینی(ره) نیز علاوه بر رهبری انقلاب، مقام مرجعیت نیز داشت. بدین ترتیب عملا چهار مرجع تقلید مطرح بودند. در آن ایام هر چند افرادی مانند آیت‌الله سید محمد شیرازی و آیت‌الله روحانی در مقام مرجعیت قرار داشتند ولی به دلیل اختلافات عمیق فقهی چندان خود را مطرح نمی‌کردند. آیت‌الله مکارم شیرازی درباره درس او گفته است: در مکتب فقهی ایشان سه مطلب خیلی جلب توجه می‌کرد: یکم، عمق نظر ایشان بود. دوم، مسئله استقلال فکری ایشان و سوم، احاطه بود. ایشان حضور ذهن داشت و احاطه داشت و یک مسئله که می‌گفت با مسائل دیگر می‌سنجید». بعد از مرحوم آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری درس خارج گلپایگانی، از پررونق‌ترین درس‌ها بود. تعداد زیادی از فضلا و طلاب در کلاس درس ایشان شرکت می‌کردند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به این اسامی اشاره کرد: مرحوم آیت‌الله مرتضی حائری‌یزدی (فرزند آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری) شهید مرتضی مطهری، شهید سید محمدعلی قاضی‌طباطبایی، شهید دکتر بهشتی، شهید مدنی، شهید دکتر محمد مفتح، شهید حاج شیخ علی قدوسی، شهید حاج شیخ مهدی شاه‌آبادی، مرحوم آیت‌الله مشکینی، مرحوم اکبر هاشمی‌رفسنجانی، آیت‌الله جنتی و آیت‌الله مقتدایی، محسن قرائتی، مرحوم آیت‌الله احمد آذری قمی، آیت‌الله مکارم شیرازی و آیت‌الله لطف‌الله صافی گلپایگانی. شکل‌گیری نظام نوپای جمهوری اسلامی و تشکیل مجلس شورای اسلامی و بحث حکومت الهی از جمله موضوعاتی بود که مورد توجه مرجعیت هم قرار داشت. تشکیل مجلسی که قانون‌گذاری کند و تشکیل نظامی که مبنای آن امت-ملت نبود، یکی از مهم‌ترین چالش‌های آن روزگار بود. همین موضوع البته دستمایه نامه مهمی شد بین مرحوم گلپایگانی که نگران به‌خطرافتادن شریعت بود و امام خمینی که که تأکید داشت بر اختیاراتی که باید به مجلس داد تا ضرورت‌های زندگی مردم به تصویب برسد. متن نامه مرحوم گلپایگانی در دسترس نیست، اما جواب امام به آن نامه آمده است. نامه‌ای که اساس آن را احکام اولیه و ثانویه تشکیل می‌دهد. نامه آیت‌الله گلپایگانی پس از اجازه امام خمینی به مجلس شورای اسلامی برای وضع قوانین ضروری بر اساس احکام ثانویه در ۱۹مهرماه سال ۱۳۶۰ صادر شده است. امام اعتقاد داشته است که احکام حکومتی از جمله قوانین مجلس در دسته احکام اولیه است که جزء ضروریات است و و باید اجرائی شود و احکام ثانویه بر مبنای ضرورت مطرح می‌شود. در پاسخ امام به آیت‌الله گلپایگانی آمده است: «پس از تبریک عید مبارک غدیر به عرض عالی می‌رساند، تلگراف محترم مبنی بر نگرانی جنابعالی در اختیاراتی که به مجلس داده شده است واصل؛ اختیارات مذکور تشخیص موضوع است که در عرف و شرع به عهده عرف است و مجلس نماینده عرف و نمایندگان خود از عرف هستند؛ و اگر در حکم خلافی شد، نظارت بر آنها هست و شورای نگهبان در این امری که به عهده آنها است حق دخالت دارند، اگر در حکم ثانوی یا اوّلی خطایی صادر شود. لکن شورای نگهبان حق تشخیص موضوعات به حسب قانون ندارند. در عین حال من آقایان دست‌اندرکاران را خواستم که به آنان اخطار نمایم که اگر خلاف قواعد شرع عمل کنند یا برخلاف حکم ثانوی تعدّی کنند من ساکت نمی‌نشینم و علمای اعلام بلاد هم عهده‌دار نظارت در امور می‌باشند. لکن باید نکته‌هایی را عرض کنم که جنابعالی یک طرف صفحه را ملاحظه می‌فرمایید، طرف دیگر اگر وضع به همان منوال خان‌خانی و بورس‌بازی و زمین‌خواری بماند که باز یک طبقه اشراف بدون رسیدگی به وضعشان، که غالبا برخلاف موازین شرعیه است، در اروپا به عیش و عشرت مشغول و یک طبقه عظیم فقرا برای آنان- برخلاف موازین- کار کنند و با فقر و فاقه زندگی کنند، برای حکومت اسلام و اسلام و قانون اساسی باید فاتحه خواند.... من امیدوارم که با نظارت علمای اعلام بلاد چیزی که برخلاف احکام شرع باشد چه احکام اولیه پس از موارد مذکور و چه احکام ثانویه، خطری پیش نیاید.

ادامه در صفحه ۱۵

عکس: جماران

پاسخ به شبهه‌ای درباره نحوه شهادت حسین فهمیده

شرق: تشکیک در نحوه شهادت حسین فهمیده؛ نوجوانی که نام او را در کتاب درسی دوران ابتدایی خوانده بودیم، باعث شد «مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس» به آن پاسخ دهد. ماجرا از آنجا آغاز شد که حدود ۲۰ روز پیش، یکی از خبرنگاران بی‌بی‌سی در توییتی ادعا کرد که «حمید هوشنگی» معاون ستاد تبلیغات جنگ در دهه ۶۰ (که هفدهم آبان امسال درگذشت) به او گفته شکل شهادت حسین فهمیده، افسانه‌ای ساخته او برای قهرمان‌سازی بوده و به خاطر ترس آن را مطرح نکرده است. این خبرنگار همچنین ادعا کرده پدر شهید فهمیده هم از این ماجرا اطلاع داشته است. مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس، روز گذشته در اطلاعیه‌ای به این توییت واکنش نشان داد و نوشت: «... این‌گونه نقل‌قول‌های شفاهی از فردی متوفی- که دیگر امکان اظهارنظر در مورد صحت‌وسقم آن را ندارد- به‌هیچ‌وجه از سندیتی برخوردار نیست؛ زیرا به این ترتیب هرکسی می‌تواند موضوعی را به فردی که در قید حیات نیست نسبت دهد و با به‌خدمت‌گرفتن موقعیت دیگران مراد خود را پی گیرد. البته اهل نظر و تحقیق به‌خوبی از دلایل تلاش گسترده در فضای مجازی که عمدتا منشأ خارجی دارد برای به زیرسؤال‌بردن یافته‌های تاریخی جامعه مطلعند و برایشان روشن است که چرا این ادعای کاملا بی‌اعتبار موج‌وار و به‌سرعت در این فضا مورد پشتیبانی افرادی با هویت ظاهری ایرانی در اردوگاه‌های جنگ مجازی آلبانی قرار گرفت؛ البته دور از انتظار بود که این اراده ضدملی نمادهای کاملا مردمی دفاع از تمامیت ارضی ایران عزیز را که امروزه به صورت اسطوره درآمده‌اند، هدف گیرد. قطعا کم‌کاری‌ها در مدون‌سازی و تبیین‌گری تاریخ رشادت‌های این مرزوبوم در فرصت‌سازی برای بدخواهان بی‌تأثیر نبوده است».

خبر

مدیرمسئول روزنامه «شرق»:

می‌خواهیم سنت مادام‌العمری را بشکنیم

● **ایلنا:** انتخابات نماینده مدیران مسئول در هیئت نظارت بر مطبوعات، یکشنبه هفته گذشته (۲۷ آبان) برگزار شد و در نهایت دو کاندیدا که بیشترین آرا را به خود اختصاص داده بودند، به دور دوم رفتند. مهدی رحمانیان که مدیرمسئول روزنامه «شرق» است و حسین انتظامی که قائم‌مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بوده و این روزها به‌عنوان سرپرست سازمان سینمایی معرفی شده، دو کاندیدایی هستند که قرار است در دور دوم انتخابات که روز یکشنبه ۱۱ آذر برگزار می‌شود، با یکدیگر رقابت کنند. این در حالی است که مهدی رحمانیان مدعی شده رقیبش دسترسی به اطلاعاتی دارد که می‌تواند در نتیجه انتخابات اثری ملموس بگذارد. به گفته رحمانیان، حسین انتظامی که سال‌ها به‌عنوان معاون مطبوعاتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت کرده، به اسامی، شماره تماس (تلفن همراه) و پست الکترونیک مدیران مسئول نشریات، پایگاه‌های خبری و خبرگزاری‌ها در سطح استانی و سراسری که واجد شرایط شرکت در انتخابات هستند، دسترسی کامل دارد. رحمانیان نامه‌ای خطاب به سیدعباس صالحی (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی) نوشته که در آن خواستار همین اطلاعات شده است؛ چراکه معتقد است حسین انتظامی از این اطلاعات به‌صورت یک‌طرفه و گسترده در کمپین‌های تبلیغاتی خود استفاده کرده است. با وجود تماس با حسین انتظامی موفق به گفت‌وگو با او نشدیم اما مهدی رحمانیان درباره این نامه و نتیجه‌اش به ایلنا توضیح داد.

مهدی رحمانیان درباره وضعیت این نامه و پاسخ وزیر به ایلنا گفت: چون آقای وزیر پاسخی به نامه ندادند، متعاقبا با ایشان تماس گرفتم و خواستار این اطلاعات برای طرفین ذی‌نفع انتخابات شدم که ایشان مخالفت کردند. گفتم به‌هرحال آقای انتظامی که این اطلاعات را دارد اما آقای وزیر این موضوع را رد کردند، توضیح دادم که این بانک اطلاعاتی را خود ایشان درست کرده و الان هم عوامل ایشان بالاسر این داده‌هاست. افرادی که به اطلاعات دسترسی دارند و نگاه می‌کنند چه کسی رأی نداده، با او تماس می‌گیرند که بیاید و رأی بدهد. بنابراین خواهش می‌کنم اطلاعات در اختیار من هم قرار بگیرد؛ چون بخشی از مدیران مسئول اصلا در جریان برگزاری انتخابات نیستند و من هم تمایل دارم همچون آقای انتظامی به این افراد اطلاع بدهم و دیدگاه‌ها و برنامه‌هایم را ارائه کنم. صاحب امتیاز و مدیرمسئول «شرق» ادامه داد: آقای وزیر در نهایت گفتند طبق آیین‌نامه گردش آزاد اطلاعات، ارائه شماره تلفن‌ها ممنوع است. من به ایشان دوباره توضیح دادم که انتخابات به مرحله دوم کشیده و حالا یکی از کاندیداها به این اطلاعات دسترسی دارد و نفر دیگر نه و این مثل بازی در زمین شیب‌دار می‌ماند. یعنی از امکانات دولت استفاده می‌کنند برای کاندیدای دولت تا کاندیدای غیردولتی را شکست دهند. رحمانیان یادآور شد: اما آقای وزیر باز قبول نکرد و من گفتم پس من این موضوع را رسانه‌ای می‌کنم که ایشان گفت هرطور صلاح می‌دانید اما ما دوست نداریم خیلی جنجال ایجاد شود. حتی علاقه‌مند بودند در همان مرحله اول انتخابات تمام شود که به این داستان‌ها نکشد.

نامزد نمایندگی مدیران مسئول در هیئت نظارت خاطرنشان کرد: به قول یکی از دوستان، در این انتخابات همان کسی که سوت می‌زند، شوت هم می‌زند. رقابت در این انتخابات همچون بازی در زمین شیب‌داری است که ما در پایین شیب هستیم و اگر توپ را قل بدهند وارد دروازه‌مان می‌شود. اما در عین‌حال برای اینکه این سنت مادام‌العمری را بشکنیم با مشورت دوستان‌مان به این نتیجه رسیدیم که در این انتخابات شرکت کنیم. حالا هستیم و تلاش می‌کنیم تا این طلسم شش دوره‌ای را بشکنیم.

دستورات روحانی برای تسریع کمک‌رسانی به زلزله‌زدگان

● **ایسنا:** رئیس‌جمهور در تماس تلفنی با استاندار کرمانشاه، در جریان تازه‌ترین گزارش‌ها درباره زلزله ۶.۴ریشتری یکشنبه‌شب در حوالی قصرشیرین و سرپل‌ذهاب قرار گرفت و بعد از بررسی آخرین گزارش‌ها، دستورات لازم را صادر کرد. حسن روحانی در گفت‌وگو با هوشنگ بازوند، استاندار کرمانشاه، پس از اطلاع از مهم‌ترین مسائل میدانی و نیازهای مردم در مناطق زلزله‌زده و همچنین بررسی روند خدمات‌رسانی دستگاه‌های امدادی و درمانی، دستورات لازم را برای بسیج همه امکانات دستگاه‌ها و نهادها جهت امدادرسانی هرچه سریع‌تر و بهتر به زلزله‌زدگان و رسیدگی فوری به وضع آسیب‌دیدگان و مصدومان صادر کرد. معاون اول رئیس‌جمهور نیز در تماس تلفنی با استاندار کرمانشاه بر انجام اقدامات فوری و اعزام نیروهای امدادی و به‌کارگیری و بسیج همه امکانات به‌منظور کمک به مجروحین و افراد آسیب‌دیده تأکید کرد. اسحاق جهانگیری در این مکالمه تلفنی که بلافاصله پس از اعلام وقوع زلزله انجام شد، از استاندار کرمانشاه خواست ضمن اعزام گروه‌های ارزیاب و بررسی دقیق میزان خسارات واردشده، با بسیج امکانات و به‌کارگیری همه ظرفیت‌های استان، اقدامات لازم را جهت کمک به زلزله‌زدگان و مهیاشدن همه زیرساخت‌ها برای امدادرسانی انجام دهند.